

STORTINGET

Representantforslag 151 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Olaug Vervik Bollestad, Kjell Ingolf Ropstad
og Dag-Inge Ulstein

Dokument 8:151 S (2024–2025)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Olaug Vervik Bollestad, Kjell Ingolf Ropstad og
Dag-Inge Ulstein om en redningspakke og forutsig-
bar finansiering for Frelsesarmeens gatehospital i
Bergen**

Til Stortinget

Bakgrunn

Frelsesarmeens gatehospital i Bergen og Oslo har i en årrekke tilbudt spesialiserte helsetjenester til mennesker med alvorlige rusmiddelproblemer og komplekse helseutfordringer.

Frelsesarmeens gatehospital i Bergen har siden oppstarten i 2019 hatt en avgjørende rolle i byens helse- og omsorgstjenester ved å tilby nødvendig medisinsk behandling og omsorg til en sårbar gruppe. Til tross for institusjonens betydelige bidrag mangler Gatehospitalet 6,1 mill. kroner for å opprettholde dagens drift. Uten tilstrekkelig finansiering vil det være nødvendig å redusere antall sengeplasser og bemanning, noe som vil gå ut over pasientene som er avhengige av disse tjenestene. Mange av pasientene har opplevd stigma og diskriminering og møter betydelige barrierer i møte med offentlige helsetjenester. Gatehospitalene tilbyr palliativ behandling og helsehjelp til mennesker som ofte står helt uten andre tilgjengelige tilbud.

I Innst. 155 S (2024–2025) understreket helse- og omsorgskomiteen at det er svært alvorlig at mennesker med rusmiddelproblemer risikerer å oppleve stigma og diskriminering i møte med helsetjenestene og andre of-

fentlige tjenester. Dette kan forverre helsetilstanden og redusere hjelpesøkende atferd. I lys av dette er det avgjørende å sikre institusjoner som gatehospitalene i Bergen og Oslo, som tilbyr livsviktig og tilpasset helsehjelp til denne gruppen.

I tillegg til sin kliniske rolle har gatehospitalene opparbeidet seg en uvurderlig kompetanse på behandling, lindring og omsorg for mennesker med alvorlig rusavhengighet og sammensatte helseutfordringer. Denne kompetansen omfatter både praktisk pasientnært arbeid og systematisk fagutvikling og er en viktig ressurs i hele det norske helsevesenet. Gatehospitalene bidrar til forsknings- og utviklingsarbeid som styrker hvordan tjenester for denne pasientgruppen bør utformes. Dersom disse institusjonene svekkes, vil ikke bare pasienttilbudet, men også et fagmiljø svekkes, med konsekvenser for rusfeltet nasjonalt.

Dersom Gatehospitalet skal drive etter tildelte midler, vil det i verste fall føre til kutt av seks plasser, nedskaling av palliativt tilbud og kutt på 5,5 årsverk. Forslagsstillerne frykter for tilbudet til en svært sårbar gruppe mennesker dersom ikke gatehospitalene kan sikres nødvendig tilbud og en mer forutsigbar drift.

Frelsesarmeen har måttet dekke et samlet underskudd på over 11 mill. kroner for 2023–2024. Selv om tilskuddene har økt prosentvis, kom denne økningen hovedsakelig som en ekstraordinær pris- og lønnsjustering i august 2023, og ikke som en del av en forutsigbar finansieringsmodell. Dette har ført til en situasjon hvor gatehospitalene ikke har en bærekraftig finansiering som sikrer videre drift uten kutt. Statistisk sentralbyrå har beregnet lønnsveksten til 4,3 pst. i 2025, mens tilskuddsordningen kun er justert med 3 pst., noe som resulterer i en reell reduksjon i finansiering. Gatehospitalet er forespeilet å skulle være fullfinansiert over tilskudds-

ordningen Grunntilskudd til institusjonsbaserte tilbud for personer med rusmiddelproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle handlinger, som forvaltes av Helsedirektoratet, men forslagsstillerne er bekymret når dagens situasjon er en annen.

I statsbudsjettet for 2024 ble det bevilget 30,6 mill. kroner til Frelsesarmeens gatehospital i Bergen. Til tross for denne bevilgningen er det fortsatt et betydelig finansieringsgap som truer institusjonens videre drift.

Helsedirektoratet har fremhevet at flerårige tilskudd skal gi forutsigbarhet, men ordningen åpner samtidig for at det kan søkes om justering av søknadssummen. Behovet for en justering har Frelsesarmeen dokumentert gjennom sine regnskapstall og i klage til direktoratet. Forslagsstillerne er kritiske når dagens system oppleves som lite forutsigbart og ressurskrevende, med sent utbetalte tilskudd som vanskeliggjør forsvarlig planlegging av driften.

Forslagsstillerne vil understreke at Frelsesarmeen har tatt på seg en betydelig økonomisk risiko ved å drive Gatehospitalet i Bergen, og har gjort dette i tillit til sterk politisk ryggdekning og en opplevd garanti om fullfinansiering og forutsigbarhet i økonomien. Denne forutsigbarheten forsvant da tilskuddet ble flyttet fra direkte støtte over statsbudsjettet til en konkurransebasert søknadsordning. Slik ordningen er i dag, får institusjonene ikke vite tildelt beløp før tidligst i februar måned. I 2024 kom tildelingen 18. februar.

Frelsesarmeen strekker seg langt for å unngå at pasientene rammes, men organisasjonen har ikke anled-

ning til å fortsette å dekke underskudd på tiltaket med egne midler. Dersom det ikke tilføres ytterligere midler utover det som allerede er tildelt, vil det bli nødvendig å redusere tilbudet ved Gatehospitalet i Bergen.

Forslagsstillerne mener regjeringen derfor bør gå inn med en redningspakke som sikrer fullfinansiering av Gatehospitalet i Bergen for inneværende år, samt etablere en mer bærekraftig og forutsigbar finansieringsmodell for dette helsetilbudet. Dette er avgjørende for å ivareta pasientgruppen og sikre at tilbudet kan videreføres uten reduksjon i kapasitet eller kvalitet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til å bevilge en øremerket redningspakke til Frelsesarmeens gatehospital i Bergen i revidert nasjonalbudsjett 2025 for å dekke det nåværende finansieringsgapet og sikre forutsigbar drift videre.
2. Stortinget ber regjeringen etablere en langsiktig og forutsigbar finansieringsmodell for ideelle helse- og omsorgsinstitusjoner som Frelsesarmeens gatehospital, slik at de kan planlegge og opprettholde sine tjenester uten stadige økonomiske usikkerheter.

31. mars 2025

Olaug Vervik Bollestad

Kjell Ingolf Ropstad

Dag-Inge Ulstein

